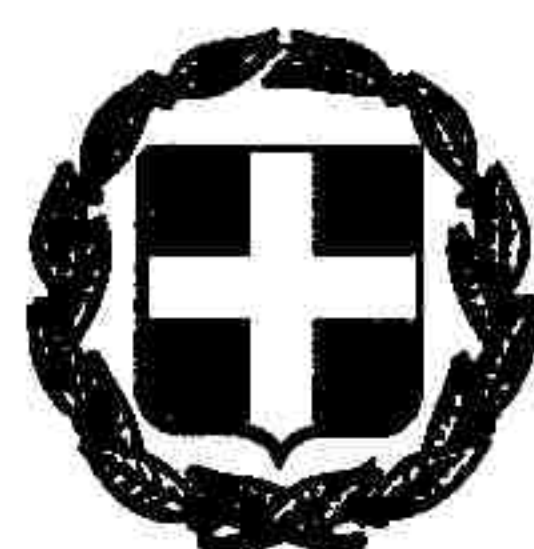




16 ΣΕΠ. 2014

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ  
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ  
ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ  
ΠΡΟΝΟΙΑΣ  
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ Δ/ΚΗΣ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ  
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ  
ΤΜΗΜΑ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ  
ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ &  
ΚΩΔΙΚΟΠΟΙΗΣΗΣ

Αθήνα, 15 Σεπτεμβρίου 2014  
Αριθ. Πρωτ.: 5475

ΠΡΟΣ: Τη Βουλή των Ελλήνων  
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου  
✓ Τμήμα Αναφορών  
Αθήνα

ΚΟΙΝ.: Εργατοϋπαλληλικό Κέντρο Νάουσας  
ΣΩΜΑΤΕΙΟ ΚΛΩΘΩ  
Χ. Λαναρά 56 Νάουσα

Ταχ. Δ/ση: Σταδίου 29  
Ταχ. Κώδικας: 101 10 - Αθήνα  
TELEFAX: 2105203872  
Πληροφορίες: Ι. Αντωνοπούλου  
Τηλέφωνο: 2131516118, 2131516475  
e-mail: [ypertns@ypakp.gr](mailto:ypertns@ypakp.gr)

ΘΕΜΑ: Αιτήματα Εργατοϋπαλληλικού Κέντρου Νάουσας.  
ΣΧΕΤ: Η με αρ. πρωτ. 563/23-7-2014 ΠΑΒ ✓

Απαντώντας στο ανωτέρω σχετικό, που κατατέθηκε στη Βουλή από τους βουλευτές κ. κ. Γ. Δημαρά, Γ. Αβραμίδη σας πληροφορούμε τα εξής:

Με την με αριθ. 1541/2011 απόφαση του Αρείου Πάγου, κρίθηκαν άκυρες οι από 06.10.2004 Καταγγελίες Σύμβασης Εργασίας 76 μισθωτών της επιχείρησης ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ (εργοστάσιο FANCO - πρώην ΤΡΙΚΟΛΑΝ).

Δεδομένου ότι η Διοίκηση έχει υποχρέωση να συμμορφώνεται στις δικαστικές αποφάσεις (άρθρο 95, παρ.5 Σ), ο ΟΑΕΔ στη συνέχεια προέβη<sup>1</sup> στις ακόλουθες διοικητικές και δικαστικές ενέργειες:

α) ανακάλεσε τις αποφάσεις τακτικής επιδότησης ανεργίας, εισοδηματικών ενισχύσεων και άλλων παροχών που αφορούσαν στους 76 μισθωτούς της επιχείρησης ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ (εργοστάσιο FANCO - πρώην ΤΡΙΚΟΛΑΝ), εφόσον σύμφωνα με την με αριθ. 1541/2011 απόφαση του Αρείου Πάγου οι από 06.10.2004 Καταγγελίες Σύμβασης Εργασίας τους κρίθηκαν άκυρες και κατά συνέπεια αναβίωσε η εργασιακή σχέση τους με την εν λόγω επιχείρηση και ως εκ τούτου δεν διέθεταν την ιδιότητα του άνεργου κατά τη διάρκεια λήψης των ανωτέρω ενισχύσεων και παροχών,

β) καταλόγισε τα ανά ατομική περίπτωση χρέη που προέκυψαν από τα ως άνω επιδόματα που είχαν καταβληθεί αχρεώστητα και

γ) αναγγέλθηκε ως πιστωτής στην πτωχευτική διαδικασία της επιχείρησης ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ (αριθ. πρωτ. Α' αναγγελίας στο Πρωτοδικείο Αθηνών: 750/22-11-2013 και αριθ. πρωτ. Β' αναγγελίας στο Πρωτοδικείο Αθηνών: 1098/19-12-2013), προς αναζήτηση των χρεών τα οποία προήλθαν από την ανάκληση των παροχών ανεργίας που είχαν θεμελιωθεί στις από 06.10.2004 Καταγγελίες Σύμβασης Εργασίας προσωπικού της επιχείρησης ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΛΩΣΤΟΪΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ ΑΕ.

<sup>1</sup> Έχοντας υπόψη τις παρ. 3 και 4 του ν.δ. 2961/54 «3. Εάν η αναγνώρισις της προς επιδότησιν αξιώσεως ή ο υπολογισμός του επιδόματος αποδεικνύεται ως νόμω αβάσιμος, ανακαλείται η αναγνώρισις ή ο υπολογισμός και δη αναδρομικώς», «4. Επί διακοπής, μειώσεως, ανακλήσεως ή διορθώσεως της παροχής ανεργίας ο επιδοτούμενος άνεργος υποχρεούται να επιστρέψη τα ληφθέντα, εάν επέτυχε την έγκρισιν της παροχής δι' αναληθών δηλώσεων ή δι' αποσιωπήσεως ουσιωδών περιστάτικών»

**Β.** Σχετικά με την ακολουθούμενη διαδικασία για την ασφαλιστική τακτοποίηση των εργαζόμενων κατά την περίοδο επίσχεσης εργασίας και πτώχευσης των επιχειρήσεων, σας γνωρίζουμε ότι:

ι. Σύμφωνα με τις διατάξεις της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του Α.Ν.1846/51, όπως τροποποιήθηκε από το άρθρο 2 παρ. 1 του Ν.4476/1965, στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ υπάγονται υποχρεωτικά και αυτοδίκαια τα πρόσωπα, τα οποία παρέχουν μέσα στα όρια της χώρας κατά κύριο επάγγελμα εξαρτημένη εργασία έναντι αμοιβής.

Περαιτέρω, κατά την παρ. 2 του ίδιου άρθρου 2, τα ασφαλιζόμενα πρόσωπα συνεχίζουν την υπαγωγή τους στην ασφάλιση και κατά τη διάρκεια του χρόνου, κατά τον οποίο κατ' ενάσκηση δικαιώματος ή για λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή τους (άδεια, στράτευση κλπ.) δεν προσφέρουν εξαρτημένη εργασία, πλην όμως λαμβάνουν όλες ή μερικές από τις αποδοχές τους από τον εργοδότη.

Επίσης, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ίδιου νόμου, ως ημέρες εργασίας νοούνται οι ημέρες κατά τις οποίες οι ασφαλισμένοι από την υπαγωγή τους στην ασφάλιση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ δικαιούνται αμοιβής, σε χρήμα ή σε είδος για εργασία που παρέχεται κατά τους ορισμούς του ανωτέρου άρθρου 2, χωρίς πραγματική παροχή υπηρεσιών.

Βασική προϋπόθεση δηλαδή, που τίθεται από την ασφαλιστική νομοθεσία, για την κατά τα παραπάνω συνέχιση της ασφάλισης των μισθωτών είναι η διατήρηση της αξίωσής τους για καταβολή από τον εργοδότη τους ολόκληρων ή μέρους των αποδοχών τους.

Σύμφωνα με απόφαση του Συμβουλίου της Επικρατείας, με την οποία συμφωνεί και το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, έχει γίνει δεκτό ότι, οι περιπτώσεις που αναφέρονται στις παραπάνω διατάξεις (παρ. 2 των άρθρων 2 και 8 του ΑΝ.1846/51) δεν είναι περιοριστικές, αλλά ενδεικτικές και κατά συνέπεια μπορούν στον κανόνα αυτό να υπαχθούν και άλλες περιπτώσεις, αρκεί η μη προσφορά εργασίας να αποτελεί άσκηση δικαιώματος του ασφαλισμένου ή να οφείλεται σε λόγους ανεξάρτητους από τη θέλησή του, με την προϋπόθεση όμως πάντα, ότι κατά το χρόνο αυτό οφείλονται αποδοχές, από τις οποίες θα προκύψουν οι ανταποδοτικές της ασφάλισης εισφορές.

Τέτοιες περιπτώσεις συνιστούν μεταξύ άλλων, η υπερημερία του εργοδότη να αποδεχθεί την προσφερόμενη πράγματι εργασία για λόγους που αφορούν αυτόν και δεν οφείλονται σε ανώτερη βία (π.χ. πτώχευση) και η άσκηση του δικαιώματος επίσχεσης εργασίας<sup>2</sup> που προκύπτει από τον συνδυασμό των άρθρων 325,329,353, 656 του Αστικού Κώδικα.

Σύμφωνα δε με την υπ' αριθμ. 257/20-3-84 Γνωμοδότηση του Νομικού Συμβούλου του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, σε περίπτωση επίσχεσης εργασίας και εφόσον αυτή ασκήθηκε νόμιμα, συνεχίζεται η ασφάλιση στο ΙΚΑ-ΕΤΑΜ των μισθωτών, όχι όμως για χρονικό διάστημα πέρα του ευλόγου, κατά το οποίο οφείλονται και αποδοχές. Το χρονικό αυτό διάστημα προσδιορίζεται κάθε φορά με βάση τις αρχές της «καλής πίστης» και των «χρηστών συναλλακτικών ηθών» κατά τα άρθρα 200 και 288 του Αστικού Κώδικα και σε κάθε περίπτωση (εφόσον δεν υπάρχει δικαστική απόφαση) δεν μπορεί να επεκταθεί πέρα του μηνός από τη διακοπή της απασχόλησης. Ο μήνας αυτός θεωρείται ως ένας εύλογος χρόνος εξαναγκασμού του εργοδότη να συμμορφωθεί ως προς τις υποχρεώσεις του.

Άλλωστε, το χρονικό διάστημα για το οποίο δικαιούνται αποδοχές οι εργαζόμενοι καθορίζεται από τις διατάξεις των άρθρων 657 και 658 του Αστικού Κώδικα που αναλογικά εφαρμόζονται και από το Ίδρυμα και είναι μισός μήνας για τους απασχολούμενους από 10 ημέρες μέχρι ένα χρόνο, και ένας μήνας για τους απασχολούμενους πάνω από ένα χρόνο.

Για την ασφάλιση όμως πέραν των πιο πάνω χρονικών ορίων απαιτείται η έκδοση τελεσίδικης δικαστικής απόφασης.

Διευκρινίζεται ότι, εάν η απόφαση έχει εκδοθεί από Διοικητικό Πρωτοδικείο, αυτή εκτελείται, έστω και αν μετά τη θέσπιση του ενδίκου μέσου της εφέσεως δεν είναι τελεσίδικη.

<sup>2</sup> Σύμφωνα με αυτές ο εργαζόμενος έχει τη δυνατότητα να επισχέσει την παροχή που οφείλει στον εργοδότη δηλ. να αρνηθεί να εκτελέσει την εργασία που συμφωνήθηκε για να εξασφαλίσει με αυτόν τον τρόπο την ικανοποίηση των ληξιπρόθεσμων απαιτήσεών του κατά του εργοδότη και ιδιαίτερα την πληρωμή των οφειλομένων και καθυστερουμένων μισθών. Σημειώνουμε δε ότι, κατά το χρόνο υπερημερίας του εργοδότη ο εργαζόμενος όχι μόνο δεν υποχρεούται να προσφέρει την εργασία του, αλλά δικαιούται και να απασχοληθεί σε άλλο εργοδότη για να καλύψει τις βιοτικές του ανάγκες. Η απασχόληση σε άλλο εργοδότη και η ασφάλισή του για την εργασία αυτή, δεν απαλλάσσει τον υπερήμερο εργοδότη από την καταβολή των εισφορών, αλλά θεωρείται δεύτερη εργασία και εφαρμόζονται οι διατάξεις περί πολλαπλής απασχόλησης.

Εάν είναι απόφαση Πολιτικών Δικαστηρίων και έχει εκδοθεί κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών ερευνάται εάν έχει καταστεί τελεσίδικη, διότι παρά το γεγονός ότι έχει εκδοθεί από το αρμόδιο καθ' ύλην πολιτικό δικαστήριο, κατά τις διατάξεις του άρθρου 120 του Κώδικα Φορολογικής Δικονομίας που εφαρμόζεται αναλογικά και στις ασφαλιστικές διαφορές (άρθρου 58 του ΠΔ.341/78), δεν αποτελεί δεδικασμένο και ως εκ τούτου δε δεσμεύει τη κρίση των ασφαλιστικών οργάνων ώστε να προδικάζει την αναγνώριση αντίστοιχης διάρκειας χρόνου ασφάλισης.

Τα όργανα του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ όμως σε περίπτωση αντίθετης κρίσης οφείλουν να την αιτιολογούν ειδικά με την παράθεση των λόγων που τα οδηγούν στην αντίθετη κρίση τους ενόψει της κάθε συγκεκριμένης απόφασης του πολιτικού δικαστηρίου. Η ειδική δε αιτιολόγηση είναι υποχρεωτική όταν η απόφαση καταστεί τουλάχιστον τελεσίδικη. Ο υπολογισμός του χρόνου ασφάλισης γίνεται με κριτήριο τη διάρκεια των συμβάσεων ή των σχέσεων εργασίας και τις αξιώσεις επί του μισθού που είναι θέματα τα οποία κρίνονται από τα πολιτικά δικαστήρια κατά τη διαδικασία των εργατικών διαφορών. Όταν δε η απόφαση είναι τελεσίδικη έχει πλέον εξαντληθεί ο επί της ουσίας έλεγχος.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω αναφερθέντα, η προσκόμιση της εν λόγω δικαστικής απόφασης στις υπηρεσίες του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ αποτελεί σύμφωνα με την ασφαλιστική νομοθεσία έναν ασφαλή αλλά και ουσιώδη παράγοντα για την ασφαλιστική τακτοποίηση των εργαζομένων και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί διαδικαστικό πρόσκομμα, δεδομένου ότι με την απόφαση αυτή αποδεικνύεται και βεβαιώνεται ρητώς από το δικαστήριο ότι :

- Δεν έχει διακοπεί νόμιμα η εργασιακή σχέση των ενδιαφερομένων με τον εργοδότη τους.
- Ο εργοδότης έχει καταστεί υπερήμερος και κατά συνέπεια είναι υποχρεωμένος να καταβάλλει τις αποδοχές που αντιστοιχούν σε όλη τη χρονική περίοδο της επίσχεσης.
- Ελέγχεται δε από το δικαστήριο, εάν συντρέχουν τα στοιχεία που αποτελούν τις προϋποθέσεις για το νόμιμο της επίσχεσης<sup>3</sup>.

Στη συνέχεια υλοποιείται και η ασφαλιστική τακτοποίηση των εργαζομένων για το χρονικό διάστημα που αναφέρει η σχετική δικαστική απόφαση.

Επίσης, σύμφωνα με το άρθρο 34 του Πτωχευτικού Κώδικα ορίζεται ότι με την κήρυξη της πτώχευσης δεν λύεται η σύμβαση εργασίας. Ο σύνδικος μπορεί να λύσει τη σύμβαση εργασίας με καταγγελία. Οι απαιτήσεις των μισθωτών από μισθούς και λοιπές παροχές που γεννήθηκαν πριν την κήρυξη της πτώχευσης, καθώς και κάθε καταγγελία απαίτησης τους, αποτελούν πτωχευτικές απαιτήσεις για τις οποίες οι μισθωτοί ικανοποιούνται ως πτωχευτικοί πιστωτές, κατά τις ειδικότερες περί κατατάξεως των πιστωτών διατάξεις.

Εξάλλου, οι πτωχευτικοί πιστωτές, δηλαδή αυτοί που έχουν ενοχικές απαιτήσεις κατά τον χρόνο της πτωχεύσεως κατά του πτωχεύσαντος και δεν είναι ασφαλισμένοι με ειδικό προνόμιο, ικανοποιούνται από το προϊόν της εκκαθάρισης της πτωχευτικής περιουσίας με την διαδικασία της επαλήθευσης των πιστώσεων και της συμμετοχής τους στην διανομή του προϊόντος της εκκαθάρισης της πτωχευτικής περιουσίας.

Έτσι αυτοί στερούνται να ασκήσουν ατομικές διώξεις κατά του πτωχού με έγερση κατά αυτού αγωγής. Εξαίρεση υπάρχει μόνο αν η απαίτηση δημιουργήθηκε μετά την πτώχευση.

Στην πτώχευση του εργοδότη για τη συνέχιση της ασφάλισης των εργαζομένων για το πέραν του μηνός χρονικό διάστημα δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαστικής απόφασης. Αυτό γιατί από την δημοσίευση της απόφασης που κηρύσσει την πτώχευση, οι πτωχευτικοί πιστωτές στερούνται του δικαιώματος της άσκησης των ατομικών διώξεων εναντίον του πτωχεύσαντος και οι ενοχικές αξιώσεις των μισθωτών κατά του πτωχεύσαντος κατά τον χρόνο της πτώχευσης, ξεκαθαρίζονται με την ειδική διαδικασία της επαλήθευσης των πιστώσεων, αφού θεωρούνται ότι αποτελούν πτωχευτικά πιστώματα συνέπεια επαγγελματικής δραστηριότητας του πτωχού και ικανοποιούνται από αυτήν.

<sup>3</sup> 1. Η ύπαρξη ενεργούς και έγκυρης εργασιακής σύμβασης εργασίας (δηλ. να μην έχει καταγγελθεί νόμιμα) .

2. Η ύπαρξη απαιτητής ή ληξιπρόθεσμης αξίωσης του μισθωτού η οποία θα πρέπει να είναι συναφής προς την οφειλή και να στρέφεται κατά του προσώπου του εργοδότη.

3. Να γίνεται ρητώς και σαφώς (γραπτώς ή προφορικάς εγκαίρως) ότι ο εργαζόμενος αρνείται να παρέχει τις υπηρεσίες του μέχρι να εκπληρώσει ο εργοδότης την υποχρέωση που τον βαρύνει. Η δήλωση του μισθωτού ότι ασκεί το δικαίωμα της επίσχεσης είναι βασικότατη και πρέπει να είναι σαφής εξώδικη έγγραφη δήλωση επίσχεσης η οποία πρέπει να περιέλθει σε γνώση του εργοδότη.

4. Να ασκείται εντός των ορίων της καλής πίστης, των χρηστών και συναλλακτικών ηθών και του κοινωνικοοικονομικού σκοπού του δικαιώματος, διαφορετικά ασκείται καταχρηστικά (άρθρο 281 Α.Κ.)

Για την ασφαλιστική τακτοποίηση των εργαζομένων στην περίπτωση της πτώχευσης αρκεί η προσκόμιση στις Υπηρεσίες μας της έκθεσης επαλήθευσης των πιστώσεων του εισηγητή δικαστή της πτώχευσης.

Συνεπώς σύμφωνα με τα ανωτέρω εκτεθέντα οι εργαζόμενοι δικαιούνται να ικανοποιηθούν και να τακτοποιηθούν ασφαλιστικά αφού η απαίτηση τους ξεκαθαριστεί με την έκθεση επαλήθευσης των πιστωτών.

ii. Στη συγκεκριμένη ασφαλιστική περίπτωση, η επιχείρηση με την επωνυμία «ΕΝΩΜΕΝΗ ΚΛΩΣΤΟΫΦΑΝΤΟΥΡΓΙΑ Α.Ε» UNITED TEXTILES S.A (πρώην ΤΡΙΚΟΛΑΝ) προέβη σύμφωνα με την κρίση του δικαστηρίου (σχετ. η υπ' αριθμ. 13/2008 απόφαση Μονομελούς Πρωτοδικείου Βέροιας, καθώς και οι συνακόλουθές της, 953/2009 απόφαση του Εφετείου Θεσ/νίκης και 1541/2011 του Αρείου Πάγου) σε άκυρη καταγγελία των συμβάσεων εργασίας των εργαζομένων της, αναγνωρίστηκε δε υποχρέωση της εργοδότης να προβεί στην καταβολή των οφειλομένων αποδοχών και κατ' επέκταση και στην ασφάλισή τους από 7-10-2004 έως 6-3-2005.

Η υπηρεσία του Υποκ/τος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Νάουσας κατ' εφαρμογή των ανωτέρω δικαστικών αποφάσεων προχώρησε στην ασφάλιση των εν λόγω εργαζομένων με την έκδοση σχετικής Πράξης Επιβολής Εισφορών (ΠΕΕ) που αφορούσε το διάστημα αυτό.

Όσοι από τους εργαζόμενους είχαν το δικαίωμα προχώρησαν σε νέα αγωγή και το Μονομελές Πρωτοδικείο Βέροιας με νέα απόφασή του (σχετ. η υπ' αριθμ. 18/2011) αναγνώρισε την υποχρέωση της εργοδότης να προβεί στην καταβολή των οφειλομένων αποδοχών και κατ' επέκταση και στην ασφάλισή τους από 7-3-2005 έως 30-6-2008. Η υπηρεσία του ανωτέρω αναφερόμενου Υποκ/τος ΙΚΑ-ΕΤΑΜ προχώρησε στην ασφάλισή τους με την έκδοση σχετικής ΠΕΕ που αφορούσε το διάστημα αυτό.

Στη συνέχεια οι εργαζόμενοι προέβησαν και σε νέα αγωγή για το μεταγενέστερο διάστημα, η οποία λόγω αλληπάλληλων δικαστικών αναβολών δεν εκδικάστηκε, διεκόπη δε απότομα η διαδικασία λόγω της κήρυξης της επιχείρησης σε πτώχευση (από το 2012).

Με βάση τα παραπάνω εκτεθέντα και επειδή εκκρεμεί σχετικό ομαδικό αίτημα-απαίτηση των εργαζομένων προς το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ να προβεί στην ασφάλισή τους και για το μεταγενέστερο χρονικό διάστημα από αυτό που τα δικαστήρια έχουν αποφανθεί (δηλ. για το μετά από τις 30-6-2008 χρονικό διάστημα), έγινε ερώτημα προς την Νομική Διεύθυνση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ (αρ. πρωτ. Α23/268/1/8.1.2014 & Α23/268/6/13.5.2014 (υπενθυμιστικό) έγγραφά μας), εάν στη συγκεκριμένη ασφαλιστική περίπτωση υποχρεούται η αρμόδια Υπηρεσία του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ, χωρίς την προσκόμιση σχετικής δικαστικής απόφασης, που να αναφέρεται στο μεταγενέστερο χρονικό διάστημα δηλ. μετά από τις 30-6-2008, ερμηνεύοντας μόνο το πνεύμα των προηγούμενων σχετικών δικαστικών αποφάσεων να προβεί ή όχι στην ασφάλιση των εργαζομένων της εν λόγω επιχείρησης για το αντίστοιχο διάστημα και κατ' επέκταση στην επιβάρυνση του ΙΚΑ-ΕΤΑΜ ή αν θα πρέπει για την ασφαλιστική τους τακτοποίηση να προσκομισθεί απαραίτητα η σχετική έκθεση επαλήθευσης των πιστώσεων του εισηγητή δικαστή της πτώχευσης, δεδομένου ότι η εν λόγω επιχείρηση ήδη τελεί υπό καθεστώς πτώχευσης. Επί του ανωτέρω ερωτήματος δεν έχει εκδοθεί ακόμη γνωμοδότηση, η οποία και αναμένεται.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ**

**Ι. ΒΡΟΥΤΣΗΣ**

